

KOMA SVO!

Geta hvataþættir úr tölvuleikjum haft jákvæða
þýðingu fyrir virkni ferla innan skrifstofa?

Ritgerð til MS-gráðu

Nafn nemanda: Ásta Margrét Kristjánsdóttir

Leiðbeinandi: Runólfur Smári Steinþórsson

Haust – 2015

HÁSKÓLINN Á BIFRÖST

BIFRÖST UNIVERSITY

EFNISYFIRLIT

Formáli	4
Útdráttur	5
Abstract	6
Efnisyfirlit	7
Töfluskrá	8
Myndaskrá.....	8
1 Inngangur	10
1.1 Lýsing á viðfangsefni	10
1.2 Rannsóknarspurningar og rannsóknarmarkmið	11
1.3 Fræðileg nálgun.....	12
1.4 Kynning á aðferðafræði rannsóknar	13
1.5 Rökstuðningur fyrir vali á viðfangsefni	14
1.6 Uppbygging ritgerðar	15
2 Fræðilegt yfirlit	17
2.1 Hvati	17
2.1.1 Innri og ytri hvati	17
2.1.2 Markmiðakenning (<i>e. goal setting theory</i>).....	18
2.1.3 Kenning um einkenni starfs	19
2.1.4 Hegðunarkenning.....	20
2.2 Árangursstjórnun	22
2.2.1 Hringrás árangursstjórnunar (<i>e. performance management cycle</i>)	26
2.2.2 Árangursstjórnun og helgun.....	27
2.3 Leikjavæðing (<i>e.Gamification</i>)	28
2.3.1 Leikjaramminn (<i>e. the game frame</i>) – rammi við hönnun hegðunarleikja	
29	
3 Útfærsla á fræðilegum ramma	40
3.1 Hvataþættir tölvuleikja í ferlum innan skrifstofa	40
3.2 Hvatamódel	44
4 Aðferðafræði rannsóknar	49
4.1 Tilgangur rannsóknar og rannsóknarnálgun.....	49
4.2 Lýsing á rannsóknaraðferðum, kostir og gallar.....	50
4.2.1 Eigindleg og megindleg rannsókn	50
4.2.2 Athafnarannsóknir.....	52
4.3 Framkvæmd Frumrannsóknar og takmarkanir hennar	54
4.4 Öflun og greining gagna.....	55
4.5 Staða rannsakanda innan rannsóknar og siðferðileg álitaefni	56

5	Frumrannsókn	58
5.1	Upphofleg staða.....	58
5.2	Framkvæmd rannsóknar.....	59
5.3	Upphoflegt ferli	60
5.4	Uppfært ferli.....	61
5.5	Mælingar	64
6	Svör við rannsóknarsprungum	66
6.1	Rannsóknarsprunging 1	66
6.2	Rannsóknarsprunging 2	71
7	Umræður og ályktanir	78
8	Heimildarskrá.....	84
9	Viðaukar.....	88
9.1	Tímasett verkáætlun	88
9.2	Viðauki 1 - Orðalisti.....	89
9.3	Viðauki 2 – Fundarboð til þáttakenda	90
9.4	Viðauki 3 – Kynning fyrir þáttakendur.....	91
9.5	Viðauki 4 – Mælingar	95

TÖFLUSKRÁ

Tafla 1: Drifkraft skipt í tvenndir (Dignan, 2011)	32
Tafla 2: Uppsetning tilgátu rannsakanda	40
Tafla 3: Greining út frá markmiðasetningu innan hringrás árangursstjórnunar	41
Tafla 4: Greining út frá árangursmælingum innan hringrás árangursstjórnunar (1)....	42
Tafla 5: Greining út frá árangursmælingum innan hringrás árangursstjórnunar (2)....	43
Tafla 6: Greining út frá árangursmælingum innan hringrás árangursstjórnunar (3)....	43
Tafla 7: Greining út frá endurgjöf innan hringrás árangursstjórnunar	44
Tafla 8: Staðan á útistandandi málum í byrjun ferlis	61
Tafla 9: Staðan á útistandandi málum í lok ferlis	62
Tafla 10: Punktakerfi	63
Tafla 11: Stöðu kerfi	63
Tafla 12: Staðan á punktum og stöðu í lok ferlis	64
Tafla 13: Niðurstaða á mælingum á ferli sem snýr að liðnum dagsetningum	65

MYNDASKRÁ

Mynd 1: Markmiðakenning Locke og Latham (2002)	19
Mynd 2: Þarfapíramídi Maslows (Maslow, 1943).....	21
Mynd 3: Þarfapíramídi Maslows með Tveggja þátta kenningu Herzberg (Herzberg, 1986)	22
Mynd 4: Hringrás árangursstjórnunar(Armstrong og Taylor, 2014)	26

Mynd 5: Leikjaramminn (<i>e. the game frame</i>), (Dignan, 2011)	29
Mynd 6: Leikjaramminn – Ytra lag (Dignan, 2011).....	30
Mynd 7: Leikjaramminn – Innra lag (Dignan. 2011)	33
Mynd 8: Leikjaramminn – Svarti kassinn (Dignan, 2011)	34
Mynd 9: Grunnur hvatamódelssins er hvatakenning Maslows (1943) og þeim kenningum sem Herzberg byggði á því. (1987).....	46
Mynd 10: Ofan á grunnlög hvatamódelssins kemur hringrás árangursstjórnunar þeirra Armstrong og Taylor (2014).....	46
Mynd 11: Efsta lag hvatamódelssins eru þeir 19 hvataþættir sem kom út frá leikjaramma Dignan (2011).	48
Mynd 12: Hringferli athafnatengdra rannsókna (Zuber-Skerritt, 2012)	53
Mynd 13: „Action punktar“ á þeim atriðum sem þarf að leggja áherslu á.	60
Mynd 14: Heildarstaða „action punkta“.....	60
Mynd 15: Fjöldi „action punkta“ í byrjun ferlis	62
Mynd 16: Fjöldi „action punkta“ í lok ferlis.....	63
Mynd 17: Hvatomódel notað sem leiðarvísir við gerð ferlis	71
Mynd 18: Hvatomódel rannsakanda	73
Mynd 19: Vika 1 – staðan í lok ferlis	95
Mynd 20: Vika 1 – punktastaða og staða inna hóps	95
Mynd 21: Vika 1 – fjöldi „action punkta“ í lok ferlis.....	95
Mynd 22: Vika 1 – samanburður milli ferla	95
Mynd 23: Vika 1 – sundurliðun á samanburði milli ferla.....	95
Mynd 24: Vika 2 – staðan í lok ferlis	96
Mynd 25: Vika 2 – punkta staða og staða.....	96
Mynd 26: Vika 2 – fjöldi „action punkta“ í lok ferlis.....	96
Mynd 27: Vika 2 – samanburður milli ferla	96
Mynd 28: Vika 2 – sundurliðun á samanburði milli ferla.....	96
Mynd 29: Vika 3 – staðan í lok ferlis	97
Mynd 30: Vika 3 – punkta staða og staða.....	97
Mynd 31: Vika 3 – fjöldi „action punkta“ í lok ferlis.....	97
Mynd 32: Vika 3 – samanburður milli ferla	97
Mynd 33: Vika 3 – sundurliðun á samanburði milli ferla.....	97